

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJSEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHIJU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXII. — LETO XXXII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), JULY 13, 1949

STEVILKA (NUMBER) 136

NOVI GROBOVI

KATARINA VLAHOVIČ

Po dolgi bolezni je umrla snoči ob 10.25 uri v Warrensville sanatoriju Katarina Vlahovič. Pogreb oskrbuje Grdinov pogrebni zavod, 1053 E. 62 St. Podrobnosti se bo poročalo jutri.

BARBARA ZEVIK

Včeraj zjutraj je naglo preminila v Women's bolnišnici poznana Barbara Zevnik, preje Jankovič, stara 69 let. Stanovale je na 14505 Jean Ave. Doma je bila iz vasi Črnomelj, fara Adlešica, odkoder je prišla v Ameriko leta 1914. Bila je članica Oltarnega društva.

Tukaj zapušta tri hčere: Mrs. Amelia Leslie, Mrs. Frances Pakish in Mrs. Mary Pozun, sina Engelbert Zevnik, vnuka in pravnuke. Soprog Mihael je umrl leta 1933. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete in nato na pokopališče Calvary.

Domače vesti

Seja korporacije

Vsi člani korporacije za pozidavo novih domov na pogorišču so prošeni, da pridejo nocoj v Grdinove postore, 1053 E. 62 St., kjer se vrši sestanek. Ob tej priliki bodo pregledane ponudbe za zidanje novih hiš. Sestanek se prične ob osmih in ker je zelo važen, se prosijo vse članke, da se udeležijo.

Na obisku

Mrs. Jennie Zelenc iz Woodside Long Island, N. Y., se nahaja na obisku pri svoji sestrični Mici Krašovec na 1116 E. 74 St. Tu ostane nekaj tednov. Želimo ji mnogo razvedrila in zabave v metropoli!

Zemljiški davki

Glasom poročila okrajnega blagajnika, Leslie R. Monroe se je prošil petek razposlalo računa za zemljiške davke za zadnje polovico leta 1948. Urad za plačevanje teh davkov je odprl se danes ter morajo biti vsi računi plačani do 1. avgusta, če se hočete izogniti kazni. Kdor ni prejel računa za svoje zemljiške davke, se more zgledati v uradu okrajnega blagajnika.

Prispevki za zdravila

V našem uradu smo prejeli prispevke za zdravila za Jugoslavijo, od sledečih: Po \$5, v spomin pokojnega Ray. Victor Subel: Mrs. Mary Somrak, 994 E. 74 St., Mr. in Mrs. Joseph Babnik, 1023 E. 72 St., Mr. Anthony Sraj, 13609 Eaglesmere Ave.; v spomin pokojne Mrs. Frances Intihar pa so prispevali po \$5: Kristi in Jennie Stokel, 2149 Richmond Rd., Mr. in Mrs. Matt in Josie Krasovec, 1156 Norwood Rd. (za otroško bolnišnico); Mr. Louis Intihar, 1056 E. 69 St., pa je izročil \$6, katere vsota je ostala od skupne nabrane vsote med sosedi za venec.

Vsem prispevateljem se izreka topla zahvala!

Na operaciji

V svrhu operacije se je včeraj podal v Lakeside bolnišnico Raymond Novinc iz 19302 Kewanee Ave. Želimo mu, da bi se čim prej zdrav vrnil domov v krog svoje družine!

Katoliški voditelji napadeni radi vmešavanja v zakonodajo

Nasprotniki Bardenove predloge za podporo javnim šolam želijo uničiti princip o ločitvi cerkve od države

WASHINGTON, 11. julija—Demokratski kongresnik Tom Steed je včeraj trpko napadel vmešavanje katoličanov v ameriško zakonodajo v zvezi z Bardenovo zakonsko predlogo, po kateri bi bila odobrena federalna podpora v znesku \$300,000,000 le javnim šolam.

Predlogo so napadli rimsko-katoliški glavarji, med njimi kardinal Spellman, ki je Barden označil za "hinavca," ker bi želeli, da dobi podporo za svoje župnijske šole.

Steed je naznanil, da bo blokiral vse vladne zakonske predloge, dokler se ne bo razčistilo to "versko vprašanje."

Bardenovo predlogo je odobrila delavski pododbor, toda napadli so jo kot "proti-katoliško" nekateri kongresniki, med njimi John Lisinski, John McCormack itd. Posebno se zoperstavljajo določbi predloge, po kateri bi zveznim državam bilo prepovedano, da denar rabijo za šolske transportacije, zdravje in osnovne šolske knjige.

Barden odgovarja katoliškim glavarjem

V radio-pogovorih je kongresnik Barden odločno zanimal, da je njegova predloga "proti-katoliška." Rekel je, da ne vsebuje nobenih omejitev glede delitve pomoči s strani posameznih držav.

Barden je dalje izjavil, da se predlogi zoperstavljajo "krogi, ki bi poglajali svojo čredo v fanatizem, ki bi lahko uničil prvi princip ameriške demokracije—princip o ločitvi cerkve od države." S to izjavo je nedvomno mislil na katoliške voditelje; ki so ga trpko napadli in zmerjali. "Oni cerkveni dostojanstveniki, ki netijo politične kontroverze, bodo morali biti pripravljeni na politične udarce," je rekel Barden.

Katoliške voditelje je obsodil tudi Steed, ki je izjavil, da Bardenova predloga ni ne proti-katoliška in ne proti-zamorska. "Prav gotovo ne želimo vsiljevati končnega razčiščenja verskih vprašanj. Toda če nam se to vsiljuje na takšen način, ne vem kaj moremo drugo storiti," je izjavil Steed.

MATI ZAKOPALA ŽIVEGA NEZAKONSKEGA OTROKA

MONTGOMERY, Ala., 11. julija—Policija je danes začela preiskovati zadevo z nekim novorojenčkom, ki je bil živ zakopan. Otroka so odkopali, ko se je 15 ur nahajal v grobu še živega, toda je pozneje umrl. Nezakonska mati otroka, neka 20 let stara Ida Roberts, je baje izjavila, da se je hotela osvoboditi otroka, ker da ima še enega nezakonskega, ki ga komaj vzdržuje.

UNJA AVTNIH DELAVCEV IMA DELNICE DRUŽB

MILWAUKEE, 12. julija—Predsednik CIO unije avtnih delavcev (UAW) Walter Reuther je včeraj izjavil, da je unija kupila po eno delnico od 63 družb, s katerimi ima kontrakte.

Reuther je rekel, da je namen teh delnic, da bi unija lahko bila zastopana na sejah delničarjev.

Delnice so unijo stale skupno \$1,18,907. Od teh delnic je v preteklem fiskalnem letu dobila \$129.80 na račun dividend.

Znani časnikarji ubiti v letalski nesreči v Indiji

BOMBAY, 12. julija—Danes je 45 oseb, vključno 13 znanih ameriških časnikarjev poročevalcev, izgubilo življenje, ko je nizozemsko potniško letalo tresčilo v rebro nekega hriba.

Ameriški časnikarji so se vratili iz Indonezije, kamor so odpotovali na povabilo nizozemske vlade. Med ubitimi sta dva dobitnika Pulitzerove nagrade za časnikarstvo—H. R. Knickerbocker od radio postaje WOR, New York, in S. Burton Heath od NEA (The Newspaper Enterprise Association).

Ostali znani ameriški časnikarji, ki so bili žrtve nesreče so: Zunanji urednik Christian Science Monitorja Charles Gratke, poročevalec za Scripps-Howardove časopise William Newton, poročevalec New York Timesa Bertram Hulen, poročevalec San Francisco Chronicle Vincent Mahoney, poročevalec Houston Posta James Branyon, poročevalec Chicago Daily Newsa Nat Barrows, poročevalec magazina Time John Werkley, radio poročevalec Mutual Broadcasting Systema Elsie Dick, poročevalec Business Weeka Tom Falco, poročevalec Denver Posta Fred Colvig in poročevalec Portland Oregoniana George Moorad.

V skupini ameriških časnikarjev sta se nahajala še poročevalca New York Herald-Tribune Mrs. Dorothy Brandon in založnik iz Tuscona, Arizona, William R. Mathew, ki pa sta v zadnjem trenutku odločila, da ne bosta potovala z usodepolnim nizozemskim letalom. Mrs. Brandon ni hotela potovati, ker se je bala, da bo posredi sabotaža.

Očividci, ki so prihiteli na pozorišče nesreče, so izjavili, da so trupla bila tako razkosana in obžgana, da se ni moglo ugotoviti identiteto posameznih potnikov.

SENATNI ODBOR ZA ZNANJE POMOCI EVROPI

WASHINGTON, 11. julija—Senatni odbor za določanje izdatkov je danes glasoval, da se zniža za 10 odstotkov sklad Marshallovega načrta za drugo leto. Poleg tega je odbor rezerviral \$50,000,000 za pomoč Francovi Španiji v slučaju, da bi bila tudi Španija vključena v Marshallov načrt.

TOWNSENDovo GIBANJE JE ZDAJ STRANKA

COLUMBUS, O., 12. julija—Townsendovi klubi so koncem zadnjega tedna na svoji konferenci soglasno odobrili resolucijo, da se ustanovi politično stranko, ki bo delovala za ukinitve siromaštva v Ameriki in sicer potom Townsendovega plana, po katerem bi vsaka oseba nad 60 let starosti dobila povprečno \$150 mesečne penzije.

V COLUMBIJI BAJE PREGANJAJO RIMSKE-KATOLIŠKE DUHOVNIKE

BOGOTA, Columbia, 11.—Julija—Rimsko-katoliški škof Tunje je danes ukazal, da se zapre vse cerkve in kapele v Sagamosu, ki je drugo največje mesto v okrožju Boyaca. Po tem ukazu prevzvišenega Luquea bodo morali vsi duhovniki zapustiti mesto.

V škofovem ukazu je rečeno, da so se "kollektivno izvajale zločinske akcije proti rimsko-katoliškim duhovnikom." Namen pa jim je bil, da se zamenja nekatere župnike, ki niso živili spoštovanja vernikov.

(Po kanonskem zakonu nimajo verniki nobene pravice, da sodelujejo pri imenovanju župnikov; sprejeti jih morajo, če se jim dopadejo ali pa ne).

V mestu Sagamoso so že od leta 1947 napadali posamezne duhovnike. Verniki so prirejali demonstracije, nemire, zarote, pa tudi s kamni, streljanjem iz pušk in bombami so hoteli izgnati glavnega župnika.

(Zakaj se je župnik tako zameril vernim Sagamosanom, da ga celo z bombami skušajo izgnati, v poročilu ni povedano).

Wallace kritizira Trumanov program

NEW YORK, 12. julija—Bivši podpredsednik Zedinjenih držav Henry A. Wallace je danes napadel legislativni program predsednika Trumana. Rekel je, da s tem programom Truman ne bo rešil ekonomske težave dežele, pač pa da bi se moralo sprejeti program, ki ga je v volilni kampanji zagovarjala Progressivna stranka.

"Najvažnejši prispevek, ki bi ga vlada danes lahko storila, da se dvigne kupovna moč in ustavi depresijo je, da se v celoti podpre zahteve delavstva za četrto zvišanje mezd, ki se jih lahko plača z obsežnimi dobički korporacij."

"Medtem ko predsednik Federalnega posredovalnega urada zastopa administracijo pri vitalnih jeklenih pogajanjih, predsednikova edina beseda o tem nadvse važnem vprašanju je apel na business, naj se zniža mezza. To je odprto povabilo upravam jeklenih, avtnih in drugih osnovnih industrij, naj se še bolj močno zoperstavijo zahtevam za potrebno zvišanje mezd svojim delavcem."

Wallace je zagotovil, da je potrebna pogumna in obsežna akcija, da bi se zvišalo kupovno moč ameriškega ljudstva, prekrbela dela za brezposelne in ustavilo depresijo.

KOMUNISTI NE ZAGOVARJAJO NASILNE SPREMENBE

NEW ORKY, 12. julija—Komunistični voditelj v newyorški kouncilman Benjamin J. Davis je danes zanimal, da ameriška Komunistična stranka zagovarja nasilno spremembo ameriške vlade.

30 GERILCEV OBDOJENIH NA SMRT V ATENAH

ATENE, 11. julija—Grška monarhistična vojaška sodnija v Larisi je danes obsodila na smrt 30 voditeljev grških gerilcev, ki so bili zajeti v borbah na severu Grčije.

Ameriški ambasador je obveščen, da bo Jugoslavija zaprla mejo z Grčijo

Ehrenburg okreal ameriški tisk

MOSKVA, 9. julija—Znani sovjetski časnikar Ilja Ehrenburg je za posebno deset-tisočno izdajo "Izvestij" napisal članek o ameriškem tisku, katerega je označil za ogromno laž, pošastno banalnost in nebotičnik gluposti.

"Izvestije" so ob priliki te izdaje dobile posebno nagrado, odlikovano pa je bilo vseh njenih 118 urednikov, poročevalcev in delavcev. Ehrenburg je posebno primerjal ameriški tisk s sovjetskimi. Rekel je, da se Američani bahajo z obsegom svojih časopisov in v zvezi s tem pripomnil, da samo "divjaki merijo kako-vost časopisov z jedom."

Po njegovem mnenju ameriški časopisi gradijo tenčico med svojimi čitatelji in ostalim svetom. Sovjetski časnikar je omenil kot primer, da so ameriški časopisi nedavno poročali o neki sovjetski vohunki, po imenu Nataša, katero so pronašli v francoskem mestu Mentone in ki da je govorila "samo sibirsko."

"Poročila pa so zginila, ko so poročevalci pronašli, da je pravo ime vohunke Marie in da je govorila samo bretonski," pravi Ehrenburg.

Ehrenburg dalje zagotavlja, da so mu ob priliki njegovega obiska v Ameriki mnogi založniki časopisov odprto priznali, da so "odvisni od velikih koncernov, ki objavljajo oglase bank, oljnih družb ali pa električnih trustov."

"Toda to ni preprečilo tem ljudem, da bi v isti sapi ne govorili o svobodi tiska. Zgleda, da se v nobeni državi ne smatra prodajanje svojega telesa za svobodo zajamčeno v ustavi. Toda Američani so ponosni na pravice svojih časopisov, da se prodajo komur koli—Morganu ali pa Coca Coli, Standard Oilu ali pa Paramountu, vsakemu businessmnu, vsakemu temnačnemu karakterju."

V članku je Ehrenburg zagotovil, da Američani zdaj kupujejo časopise v drugih državah, ki so pod njihovim vplivom, in da to delajo odprto, ne da bi se sramovali.

"Kongresnik John Lodge je nedavno predložil poročilo o potrebi, da se podpira tisk in radio drugih držav. Za tega kongresnika svet ni nič drugega kot velika hiša na slabem glasu."

(Kongresnik John Davis Lodge, republikanec iz Connecticuta, je nedavno v svojem poročilu svetoval, naj Zedinjene države "odprto ali pa drugače" podprejo tuje časopise in radio postaje, ki bi širile program ameriškega državnega oddelka).

SOVJETSKA ZVEZA ŽELI VRNITI VOJNE UJETNIKE

TOKIO, 12. julija—Sovjetski predstavnik je danes obvestil Zavezniki glavni stan v Tokiu, da bi njegova dežela želela vrniti v prvi polovici julija še 20,500 japonskih vojnih ujetnikov.

V teku meseca junija je prišlo iz Sovjetske zveze okrog 10,000 japonskih vojnih ujetnikov, ki pa so v ujetništvu večinoma postali komunisti in sedaj delajo veliko preglavico ameriški vojaški upravi.

Zapadni krogi menijo, da bi se moralo od Tita izsiliti politične koncesije; Titov govor v Pulju vzbuja pozornost

BEOGRAD, 12. julija—Jugoslovanska vlada je ne-uradno obvestila ameriško ambasado v Beogradu, da name-rava zapreti svojo mejo z Grčijo.

Jugoslovanski ambasador Sava N. Kusanović, ki se je nahajal na posvetovanjih z visokimi jugoslovanskimi uradniki, med njimi maršalom Titom, v Pulju, je v privatnih pogovorih z ameriškim ambasadorjem Caven-dish Cannonom naznanil ta važni sklep.

V svojem predvčerajšnjem govoru, ki je vzbudil veliko pozornost v zapadnih krogih, je Tito med ostalim dejal, da namerava Jugoslavija vsled ob-mejnih incidentov zapreti jugoslovansko-grško mejo. V istem govoru je tudi izjavil, da se Jugoslavija ne bo nikoli odpovedala Koroški in ne pravicam v Trstu.

Zapadni krogi komentirajo izjave jugoslov. premirja

V zvezi s Titovimi izjavami glede Grčije in Trsta so nekateri zapadni krogi začeli ponovno zagovarjati idejo, da bi se moralo jugoslovansko vladu prisiliti, da v zameno za posojilo in ekonomsko pomoč zapada odstopi politične koncesije.

Kusanović je zadnji teden odpotoval na posvetovanja s svojo vlado. Veruje se, da je glavno vprašanje posojilo, ki ga Jugoslavija želi dobiti od Mednarodne banke za obnovo in razvoj ter od privatnih ameriških bank. Tito je v svojem govoru izjavil, da bi Jugoslavija sicer želela takšno posojilo, toda da se bo prerinila skozi sedanje težave tudi brez njega, če ga ne bo mogla dobiti na osnovi enakopravnosti.

Titovo izjavo glede meje z Grčijo in pravicah v Trstu nekateri zapadni krogi smatrajo za politično koncesijo zapadu. Ti krogi menijo, da je Tito pripravljen na pogajanja tudi kar se tiče Trsta. Toda z druge strani, krogi, ki ne verujejo v politiko "izsiljevanja političnih koncesij" menijo, da v svojem govoru Tito ni obljubil nobenih koncesij, celo da njegov govor vsestvarja vtis, da so jugoslovanski voditelji zavrgli takšne koncesije kot "smrtno nevarnost Jugoslavije."

Tito dolži atensko vladu za obmejne incidente

Jugoslovanski maršal Tito je obtožil grško monarhistično vladu v Atenah, da je kriva za obmejne incidente, vsled katerih je Jugoslavija sklenila, da bo zaprla mejo z Grčijo. Toda sklep kot takšen bo po mnenju zapadnih krogov najtežje prizadel grške gerilce, ki da so v borbah z monarhističnimi četami večkrat poiskali zavetje na ozemlju Jugoslavije in se v Jugoslaviji pripravljali za proti-napade.

Tito je v svojem govoru viharno napadel tudi grške gerilce, odnosno komuniste, ki so se pridružili Kominformi pri obsodbi vodstva jugoslovanske komunistične stranke.

V Atenah so zelo zadovoljni s Titovo izjavo

ATENE, 12. julija—Uradniki grške monarhistične vlade niso

hoteli podati nobenih izjav v zvezi s Titovo izjavo, da bo Jugoslavija zaprla mejo z Grčijo. Toda jasno je, da grški monarhisti smatrajo ta sklep za zelo važen in so z njim zelo zadovoljni.

Edini uradni komentar v imenu grških monarhistov je podal v Lake Successu glavni grški delegat pri organizaciji Združenih narodov Alexis Kyrrou.

Kyrrou je izjavil, da bi njegova vlada "in ljudstvo" bili zelo srečni, če bi izjavam jugoslovanskega voditelja sledila tudi dejanja.

Petletna pogodba med Jugoslavijo in Anglijo

LONDON, 11. julija—Anglija in Jugoslavija bosta kmalu podpisali petletno trgovinsko pogodbo, ki predvideva izmenjavo blaga v vrednosti \$200,000,000. To bo najbolj obsežni trgovinski sporazum, ki ga bo Jugoslavija podpisala z eno od zapadnih sil po svojem sporu s Kominformom. Na osnovi sporazuma bo Anglija pošiljala Jugoslaviji važne stroje in industrijsko opremo v zameno za žito, les, perutnino in verjetno cement.

Angleška unija kljubuje kralju

LONDON, 12. julija—Unija angleških pristaniških delavcev je danes odgovorila na proklamacijo kralja Jurija VI. o nujnostnem stanju s tem, da je pozvala na stavko še 2,700 delavcev.

Z nujnostnim stanjem je vlada dobila dejansko diktatorska pooblastila. Pričakuje se, da bo vlada najprej imenovala pristaniščne odbore, ki bodo vodili vpklicane delavce pri tvorenju in iztovorenju ladij. Odbori lahko zaposlijo 15,000 civilcev in vojakov.

Toda kljub vsemu prizadevanju vlade, da bi zlomila stavko, je položaj bolj kritičen kot je pa bil kdaj koli prej. Pristaniščni državni odbor je naznanil, da se je število stavkarjev čez noč zvišalo na 12,950. Delavci pa stavkajo že 16 dni.

Vladni krogi so izjavili, da lahko zberejo v Angliji kakšnih 10,000 vojakov. Toda če se bo nujnostno stanje zavleklo, bodo poklicani na pomoč tudi vojaki, ki se nahajajo v angleški okupacijski zoni Nemčije in Avstrije.

ANGLIJA NE PRIZNAVA BLOKADO KITAJSKE

LONDON, 12. julija—Anglija je obvestila kitajsko nacionalistično vladu, da ne bo spoštovala njene blokade kitajskih pristanišč, ki se nahajajo pod upravo komunistov.

S svojo noto je Anglija obvestila nacionaliste, da ne more priznati blokade pristanišč, ki jih nacionalisti sploh ne kontrolirajo, pač pa se nahajajo v rokah komunistov.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

TAFT IN ATLANTSKI PAKT

Za republikanskega senatorja Roberta Tafta se nikakor ne more reči, da spada med vsaj povprečno liberalne senatorje. Nasprotno, Taft je zagrižen konservativec. Delavstvu se je zameril s svojim osovraženim Taft-Hartleyevim zakonom, ki kljub opetovanim obljubam predsednika Trumana še vedno ni in menda tudi ne bo preklican.

Navada je, da se vse nasprotnike Severno-atlantskega pakta označa za "komuniste" ali pa "sopotnike." Kajti ta vojaški pakt, ki je vperjen proti Sovjetski zvezi, je tudi postal nekakšna mera za ocenjevanje pristnega rodoljublja. Najbolj reakcionarni elementi imajo seveda svoje velike upe; posebno kar se tiče možne vojne proti Sovjetski zvezi, katero tako goreče želijo. Atlantski pakt smatrajo za velik korak v tem pravcu.

Zato je daleč bolj pomembno, če sami takšni konservativni in po nekaterih mnenjih reakcionarni posamezniki, kot sta Dulles ali pa Taft obsojata vojaške pakte, ki bi s svojega stališča Sovjetska zveza morala, nujno smatrati za agresivne priprave proti njej.

Dulles je že obsodil takšne pakte, ki bi ameriške vojaške baze postavile na mejo Sovjetske zveze, kar bi upravičeno sovjetski voditelji smatrali za agresivno pravico proti njihovi deželi. Dulles seveda ni dosledno s to obsodbo zavrnil Atlantsko-vojaško pogodbo, ki dela prav to—postavlja vojaške baze na mejo Rusije. Toda Taft je bolj realno spoznal nevarnost tega pakta in naznanil, da bo glasoval proti paktu, ki lahko "prej pospeši vojno kot pa mir."

Taft je podal nekaj zelo logičnih argumentov. "Če Rusija vidi, da se jo postopoma obkroža s tako zvanim obrambnim orožjem od Norveške do Danske in od Turčije do Grčije," lahko sklepa, da je namen oboroževanja Evrope, "napad na Rusijo. . ." Z ruskega stališča je takšno pojmovanje lahko razumljivo. Podobno je povedal tudi Dulles, ko je začetkom leta v Clevelandu zagotovil, da Rusija nima nobenih agresivnih namenov in je ponovno zadnji teden zagotovil, da se Rusija izogiblje vojni, da pa jo bo sprejela, če ji bodo vojno vsilili.

Senzacionalna Taftova obsodba Atlantskega pakta je prišla v najbolj primernem času, ko je izgledalo, da bo senat z ogromno večino odobril vojaško pogodbo. Ker za odobritev mora voliti dve tretjini senatorjev, je še vedno nekaj upov, da se bo pod vplivom Taftovega govora priključilo opoziciji še nekaj senatorjev, ki so dosedaj bili v dvomih ali pa celo pakt podpirali.

V "E." smo že večkrat poudarili nevarne implikacije tega pakta in opozorili na dejstvo, da noben vojaški pakt, spremljan s programom za oboroževanje, ni vodil v mir pač pa le v oboroževalno tekmo in konsekvenco v novo vojno. To naše stališče je sedaj podprl sam republikanski senator Taft, čeprav so nas radi tega stališča napadali, čes da smo "rdečkarji." No, če smo zaradi našega zavračanja tega pakta res "rdečkarji," pozdravimo tudi "tovariša" Tafta, ki se je, čeprav z drugačnimi argumenti, priključil naši obsodbi Atlantskega vojaškega pakta.

SODNIK PA ŠE TAK!

Frank Česen je v svoji koloni "Iveri iz Metropole" zapisal, da je Peter Kopriva "zadnjič v A. D. grdo ošmiral pokojnega slovenskega pesnika Otona Župančiča."

Res je, da Kopriva v A. D. vsak teden "izlije golido gnojnice na poštene ljudi, ki so ostali zvesti svojemu prepričanju," kakor to pravi Česen, toda dvomimo, da so takšni karakterji v stanju, da bi komur koli bili za sodnike.

Podoba tega Petra Koprive najdemo v njegovem stavku: "Ampak ko sem zadnjič čital vest o njegovem (Župančičevi) smrti, me ni nič pretreslo; skoro oddahnil sem si, kakor si oddahne človek, ko vidi, da je mučna sramota končana."

Ne samo Župančič, pač pa vsi vidnejši slovenski pisatelji, književniki in umetniki so se v osvobodilni vojni nahajali na strani ljudstva. Mnogi so se borili v vrstah partizanov in so padli v borbi proti nacifašistom in domačim izdajalcem. Kje je kakšno ime enega edina vidnejšega slovenskega književnika ali pa umetnika, ki bi se nahajal na strani domobrancev, izdajalcev svojega lastnega ljudstva? To naj nam Peter Kopriva pove!

Mi smo že enkrat zapisali, da je ime Knut Hamsuna slovelo kot ime velikega socialističnega pisatelja. Ta Knut Hamsun pa je začel kolaborirati z nacisti in je bil po vojni

UREDNIKOVA POŠTA

Aktivnosti krožka št. 2 Progresivnih Slovencev

Cleveland, Ohio—Na zadnji seji krožka št. 2 je bil prosvetni odsek na "zatožni klopi," čes da premalo publicira v glasilo o našem delu. Da ustrežemo našim članicam, sledi o tem poročilo.

Seje krožka št. 2 so vedno zanimive in dobro obiskane, za to gre največ zasluge našim aktivnim članicam, predsednici Ceciliji Šubel za spretno vodstvo; njo sedaj pogrešamo, ker se radi boleznimi v družini, ne more vdeleževati sej. Ona in vsa družina ima prav gotovo simpatije Progresivnih Slovencev. Naši glavni tajnici Josie Zakrajšek, ona je kot biroj za informacije, če smo negotove v kakšni zadevi, so vse oči uprte v njo. Na Josie Petrič smo ponosne, ker če ona kaj spiše, je vedno najlepše. Urška Muley je pa gostiteljica na naših sejah, kar tudi nekaj zaleže. Sestra Azman rada pomaga pri pošiljanju paketov.

Na julijski seji bomo pa imele priliko slišati, kako važna je prava prehrana za zdravje človeka. Strokovnjak ali moderni "dietician" ti pove, da pazi na zdravje, predno oboliš, potem je prepozno. O tem nam bo govoril Joseph Jauch, ki je večak na tem polju. Za septembarsko sejo, ob 8. uri zvečer, bomo imele predstavo filma iz Palestine, ki kaže napredek te dežele. Mr. Levenberg je bil kot poročevalec Cleveland Newsa in on nam bo predvajal film.

Ko čitamo dnevne časopise, se zdi, kot da je vse zakleto—vodnji, epidemije, recesije, delavce pa največ trpi pri vseh teh neizgovodih. Zraven pa še ljudje, ki smo jih sami izvolili, delajo zakone proti delavstvu. En tak načrt imajo sedaj v kongresu. Namenjen je največ proti tujcem in če bi bil sprejet, bi dobili koncentracijska taborišča. To je Hobbsov osnutek. Na zadnji seji smo sklenile, da pošljemo protest proti sprejetju takozobnega zakona na pristojno mesto.

Josie Zakrajšek nam je podala maja meseca interesantno poročilo konference Kongresa ameriških žena, ki se je vršila v New Yorku v Jugoslovanskem narodnem domu. Bile so zastopane vse narodnosti in religije, posebno dobro so bile reprezentirane unije. Ustanovljen je bil delavski panel. Namen te organizacije je svetovni mir.

Naša konferenca 22. maja se je prav dobro završila. Ko smo poslušale poročila raznih krožkov, je bilo razvidno, da se zanimamo za naobrazbo žena v smislu začrtanih smernic Progresivnih Slovencev, potem predavanj, priredb in agitacije. Pomaga se SANSU s prispevki za bolnišnico in zdravila in članice smo tudi "Prosvetne matice." Z eno besedo—smo prave Progresivne Slovence. Sprejete so bile tudi resolucije proti Taft-Hartley Labor bill, proti Atlantskemu čarterju, resolucija za "enakopravnost" žena in resolucija, da Amerika pomaga pri delu za svetovni mir. Odposlane so bile na pristojna mesta.

Ker smo ravno ob času počitnic lahko poročam, da nas je zapustila Urška Muley kar za dva meseca. Šla je k sestri v Madison, Ohio, Josephine Petrič je šla pogledat sončno Kalifornijo, Rosie Jurman se tudi odpravlja

na oddih. Josephine Tratnik je bila iz mesta dva tedna v Franklino, Kansas. Bila je na pogrebu svoje sestrice. Vsem tem našim članicam, ki potujejo, jim želim vesele počitnice.

Vabilo na piknik društva Brooklyn, št. 135 SNPJ
V nedeljo 17. julija priredi naše društvo piknik v Domu za padlih Slovencev na 6818 Denison Ave. Vabimo vse naše prijatelje in člane širom Clevelanda, da se udeležijo zabave in s tem pripomorejo, da se udeležijo ter pripomorejo k uspehu tega starega društva.

Pozivam naše članstvo, da pridno stopi na delo in povabi vse prijatelje, da se izkažejo, da smo še zmerom napredni in da delamo v prid društva in Slovenske narodne podporne jednote.

Za ples bo igral Stanley Maserjev "Stan's Polka Knights," za drugo pa preskrbi odbor.

Vas pozdravljam

Carl Samanich, predsednik.

na oddih. Josephine Tratnik je bila iz mesta dva tedna v Franklino, Kansas. Bila je na pogrebu svoje sestrice. Vsem tem našim članicam, ki potujejo, jim želim vesele počitnice.

Viki Poljšak.

Vabilo na piknik društva Brooklyn, št. 135 SNPJ

V nedeljo 17. julija priredi naše društvo piknik v Domu za padlih Slovencev na 6818 Denison Ave. Vabimo vse naše prijatelje in člane širom Clevelanda, da se udeležijo zabave in s tem pripomorejo, da se udeležijo ter pripomorejo k uspehu tega starega društva.

Pozivam naše članstvo, da pridno stopi na delo in povabi vse prijatelje, da se izkažejo, da smo še zmerom napredni in da delamo v prid društva in Slovenske narodne podporne jednote.

Za ples bo igral Stanley Maserjev "Stan's Polka Knights," za drugo pa preskrbi odbor.

Vas pozdravljam

Carl Samanich, predsednik.

Pozdrav iz lepega letovišča

Christiana Lodge, Edwardsburg, Mich.—Najprej hočemo pozdraviti naše prijatelje širom Clevelanda iz tega lepega, krasnega kraja, katerega lastujeta naša prejšnja Clevelandčana Mr. in Mrs. Dominik Krašovec. Priporočam tistim, ki se bi radi odpodili za teden ali dva in posebno, če pridete sem z družino, ako vam je finančno mogoče, pridite sem. Za jed vam ni treba skrbeti, kajti dosti jo je in še preveč, otroci lahko plavajo na tem lepoti tihem Christian jezru, ako se vam ljubi, greste na ribolov s čolnom, ki jih ima Krašovec na razpolago 14 in kateri so brezplačni.

V kabinah imamo notranje stranišče, kopališče, gorko in mrzlo vodo in strežnica opravlja postelje in brišače so dnevno nadomeščene. Cene niso previsoke.

Christiana Lodge se nahaja približno 255 milj iz Clevelanda, ali 12 milj severno od Elkhart, Ind., v državi Michigan.

Pozdravljamo vse!
Mrs. in Mrs. Carl Samanich,
Mr. in Mrs. Frank Sodnikar in sin.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Chicago, Ill.—Margaret Locniskar, hčerka Vinka Locniskar, ki dela v upravnistvu Prosvete, se je morala podvreči operaciji na slepiču, katero je srečno prestala. Nahaja se v Hinsdale Sanatoriumu.

La Salle, Ill.—Charles Pohar ml., 13-letni sin Poharjeve družine iz La Salle, je v nedeljo, 10. julija ob 12.30 nastopil na čikaški radiopostaji na znanem Morris B. Saksovem programu. Mladič Charles je nadarjen igralec na harmoniko.

Barberton, Ohio—Dne 4. julija je umrla Mary Gradisher, članica SNPJ, stara 66 let, doma iz Črnomlja, Dolenjsko, v Ameriki 40 let. Tukaj zapušača moža, sina in hčer.—Dne 27. junija se je podala v bolnišnico sestra Margaret Grbec, ki je srečno prestala operacijo. Mrs. Grbec je doma iz Grahovca pri Cerknici.

Zdaj se zdravi doma na svoji farmi.

kot nacistični kolaborator, ki je celo svojega lastnega sina poslal v SS oddelek, obsojen v ječo.

Podoben slučaj imamo med nami. Tudi med ameriški slovenski socijalisti je ime Ivana Jonteza "slovelo" kot ime "socialističnega pisatelja," čeprav ne preveč "velikega." Ampak ta Jontez je odšel med "naše fašiste," kakor je to sam priznal, in danes v A. D., za katero je sam pred leti trdil, da je "načelno fašistična" skuša blatiti one, ki so ostali zvesti svojemu ljudstvu. Res, sodnik pa še tak!

KEMIČNA INDUSTRIJA V SLOVENIJI

V kemično stroko v širšem pomenu spadajo v Sloveniji podjetja papirnice in tovarne celuloze, steklarne in kemične tovarne v ožjem smislu. V boju za plan dosega najboljših uspehov kolektivni papirnic. Med prve kolektive se je uvrstil korektivni papirnice v Radečah, ki je že 28. maja izpolnil polletni plan.

Tovarne celuloze in papirnice na splošno dosegajo dnevne plane, nekatere pa jih precej presega. Tovarna celuloze v Goricanah je tik pred izpolnitvijo polletne proizvodne naloge, tako da se bo uvrstila za papirnico v Radečah kot druga v papirniški stroki. Čeprav kolektivni papirnice zadovoljivo izpolnjujejo dnevne planske naloge, se morajo vendar trdo boriti, da bodo izpolnili plan kot celota.

Obrati, ki izdelujejo celulozo, opravljajo zelo velike naloge, zakaj celulozo potrebuje več drugih strokov. Precej je porabijo tudi papirnice za izdelovanje papirja, ki bi ga mogle izdelovati iz papirnih odpadkov. S tem bi prihranili precej lesa, ki ga je sicer treba predelati v celulozo. Med vsedravnno akcijo za zbiranje odpadkov se še ni razvila primerna, dovolj podrobna organizacija za stalno zbiranje papirnih odpadkov, ki bi je tako nujno potrebovale papirnice.

V kemično stroko spada tudi tovarna tesnil "Donit" v Medvodah. Kolektiv tega podjetja se je uvrstil med tiste najboljšee kolektive, ki so že izpolnili polletni plan. Količinsko so izpolnili plan 3. junija, po vrednosti pa 9. junija. Morajo pa še izpol-

niti plan po sortimentu, kar jim ne bo več povzročalo posebnih težav.

V ožji kemični industriji republiških in zveznih podjetij v Sloveniji proizvodnjo ovirajo največje objektivne težave, ki jih do konca meseca še ne bodo mogli popolnoma premagati, kar bo seveda vplivalo na plan. Kljub temu smemo pričakovati, da bo stroka kot celota izpolnila letni plan ter dohitela v drugem poletju, kar je zamudila doslej. V ta namen bo treba predvsem zagotoviti surovine. V nekaterih podjetjih, na primer v kemični tovarni v Mostah, zelo primanjkuje tudi delovnih moči, kar občutno vpliva na proizvodnjo. Toda to oviro bo mogoče odpraviti, saj ne gre za večje število delavstva. V večini kemičnih tovarn se delovni kolektivi odločno borijo za izpolnitev tega, da dosegajo ali celo presegaajo dnevne plane, medtem ko jih poprej niso. Tako tovarna kleja v Ljubljani izpolnjuje dnevne plane. Kar velja za papirnice, da bi potrebovale mnogo več odpadkov za predelavo, je treba reči tudi za tovarno kleja, ki bi morala prejemati mnogo več kosti. Najbolj presega dnevne plane kolektiv tovarne tekstilnih in pomožnih sredstev, in sicer tudi nad 200 odstotkov. Dneve plane izpolnjuje tudi kolektiv kemične tovarne v Hrastniku.

Med najboljše kolektive kemične stroke spada tudi kolektiv tovarne umetnih brusov Swaty v Mariboru, ki se je že lani odlikoval. V ponedeljek, 13. junija, 18 dni pred rokom, je

(Dalje na 4. strani)

KAJ JE MATERIJA?

To vprašanje, ki je danes tesno povezano z raziskovanji o atomski energiji, ni novo. Filozofija se je bavila z njim mnogo prej, predno se je razvilo prirodnoznanstvo. In tudi pojmi o samem atomu niso povsem novi; stari so nad 2000 let in izvirajo iz grške filozofije.

Ze jonski filozofi so predpostavljali dejstvo, da sestoji vsaka materija iz nekih enakih delcev.

Po mnenju Levkiposa imamo mnogo vrst atomov. Med seboj se razlikujejo po velikosti, obliki in teži ter položaju med drugimi atomi. Različne vrste tvarin bi po njegovem nastajale s spajanjem odnosno razstavljanjem števil raznih vrst atomov. Nujen je zato obstoj praznega prostora, v katerem se atomi mešajo in povzročajo kake spremembe. Dogajanje ni torej nič drugega nego gibanje atomov v prostoru, kar je njihovo vekovito svojstvo. V tem prostoru se atomi gibljejo v vseh mogatih smereh, čim pa zadenejo drug ob drugega, se spajajo v novo tvorino. Tako nastajajo spremembe materije.

Empedokles in Anaksagoras sta delila silo o materije, medtem ko ju je Leukipos spajal; atomom daje večno svojstvo gibanja in sile. S spajanjem in razstavljanjem ustvarjajo atomi tvarine in svetove. Po Empedoklesu nastajajo spremembe zaradi ljubezni ali mržnje atomov, po Anaksagori nastajajo po nekakih nujnostih in razumu, medtem ko trdi Leukipos, da povzročajo spremembe zgolj naključna trčenja med atomi, kar se dogaja pod nekakim pritiskom. Vsaka kakovostna sprememba je povzročena po količinski atomski mešanici.

Ako z očmi sodobne znanosti gledamo na čisto filozofske zaključke Levkiposa pred 2000 leti, vidimo v njih mnoga dognanja, ki jih je eksperimentalna znanost mogla potrditi pred komaj 150 leti.

Od začetka XVIII. stoletja do danes je kemija odkrila poedine elemente in ugotovila različenost njihovih najmanjših delcev-atomov. Potrdila je na-

dalje Vivkiposovo mišljenje, da nove vrste tvarin nastajajo v resnici tako, da se med seboj spajajo atomi dveh ali več vrst, medtem ko je elementov vsega 92. Z različnimi kombinacijami, to je s spajanjem raznih atomov teh elementov in ponovnim razstavljanjem, nastajajo nove spojine, nove vrste tvarin. Najmanjše delce teh spojin imenujemo potem molekule. Danes pozna kemija okrog 400.000 raznih spojin. Od teh so nekatere enostavne, sestavljene iz nekoliko atomov v molekulkah z dvema ali tremi elementi, kakor je na pr. voda, aceten, metan itd., med tem ko so druge bolj komplicirane, na pr. sladkor, masti, beljakovine itd. Kemija raziskuje iz kakšnih in iz koliko atomov se sestojee kake tvarine, poleg tega se bavi z vsem, pojavi, ki so v zvezi z razmeščenjem atomov, torej sestavljenjem večje molekule iz manjših delcev in z razstavljanjem neke tvarine v enostavnejšo. Na tem področju se izčrpa naloge kemije.

Ze sam atom je tako neznan, da si ga nazorno ne moremo predstavljati. Število atomov v gramu železa je enako številki 6 z 22 ničlami. S takimi številkami operira le še astronomija, ko govori o oddaljenosti zvezd, vendar je ljudski duh prodril tudi v ta neizmerno drobni svet in v njem odkril še mnogo mnogo manjše delce. Sodobno atomarna fizika je pokazala, da si svet atomov nemoremo predočiti, ako ga vzporedimo s planetnim sistemom. Kakor planeti okrog sonca, tako krožijo tudi najmanjši delci, elektroni, okrog nekega jedra. Elektron je 2000 krat lažji od jedra najlažjega atoma, vodik. Različni elementi vsebujejo v svojih atomih različno število elektronov in različno sestavljeno jedro.

Vodik, najlažji element, ima vsega 1 elektron, ki kroži okoli jedra, ogljik ima 6 elektronov, žveplo 16, železo 26, kaker 29, zlato 79, srebro 80, svinec 83, radij 88, a najtežji element uran, ima 92 elektronov v svojem atomu. Vsi ti elektroni krožijo

okrog jedra s strahovito brzino in v različni oddaljenosti.

Toda kaj so v bistvu ti elektroni? Fizika je dokazala, da ti najdrobnejši delci materije niso nič drugega kot drobci, nabiti z negativno elektriko. Nasprotno pa je jedro atoma nasičeno s pozitivnim električnim tokom, ki z ogromno silo privlačuje elektrone. Kljub temu elektroni ne trčijo ob jedro, ker se ogrog njega sučejo z brzino svetlobe, torej iz istega razloga, ki preprečuje planetom trčenje ob sonce. Kroženje elektronov okoli svojega jedra potemtakem v resnici sliči kroženju planetov okrog sonca.

Danes vemo, da je tudi atomsko jedro sestavljeno iz dveh vrst delcev. Imenujemo jih protone in neutrone. Med obema vrstama vlada ogromna privlačna sila. Eni in drugi so nosilci mase in teže atoma, bistvena razlika med njimi pa je ta, da so protoni nabiti z elektriko, dočim nimajo neutroni nikake električne napetosti. 99 odstotkov otomove teže je koncentrirane v njegovem jedru.

Vsak element ima odrejeno število protonov. To število imenuje fizika delovno število in je isto kakor število elektronov, krožečih okrog jedra. Število pozitivnih nabojev v jedru odgovaja torej negativnim elektronom, ki krožijo okoli jedra. Vodik ima v svojem jedru vsega 1 proton in v oklepu potemtakem je 1 elektron. Zveplo ima v jedru 16 protonov, železo 26, svinec 82 itd. Število protonov v jedru, odnosno število elektronov v atomovem oklepu, odreja svojstvo elementor pri čemer igrajo prvenstveno vlogo elektroni, ki krožijo v vnanjem oklepu atoma.

Število neutronov nekega elementa je lahko različno, vendar se giblje v omejenem obsegu. Tako ima na pr. atom vodika 0 ali 1 neutron, atom žvepla 16, 17, 18 ali 20 neutronov, atom svineca 123, 124, 125 itd. do 132 neutronov v jedru.

Glede na to, da so tudi neutroni nosilci mase in teže, imamo različne teže pri atomih enega in istega elementa. Te neenake težke atome istega elementa imenujemo izotope. Sestav nekega elementa, ki ga najdemo v naravi, je zmes teh izotopov.

Seznamili smo se torej s tremi temeljnimi vrstami delcev, ki tvorijo atom. To so pozitivni in negativni elektroni in neutrone v njegovem jedru in elektroni, ki krožijo okoli tega jedra.

Poleg teh pa poznamo danes še neke druge delce materije. Na pr. pozitrone, ki imajo isto maso kakor elektroni, a so nasičeni s pozitivnim električnim nabojem, imamo, dalje mezone, ki so 200-krat težji od elektronov, toda še vedno desetkrat lažji od protonov in nosijo pozitivni ali negativni naboj. Mezon nastajajo, ko prihajajo iz vseмирja v našo atmosfero pozitroni ter trčijo v atome atmosfarskih plinov. Mezon so nestalni in hitro razpadajo na elektrone ter na neko drugo vrsto delcev, ki še niso odkriti in jih imenujemo neutrone. Te tri vrste delcev, pozitrone, mezone in neutrone ne najdemo v atomu in nastajajo šele z njegovim razpadom. Pozitroni in mezone imamo v kozmičnih žarkih.

Iz vsega navedenega vidimo, da je živa in mrtva priroda sestavljena iz dveh temeljnih vrst delcev. To so proton in neutron v jedru in elektron v atomskem oklepu. Proto in neutron sta nosilca mase in teže, medtem ko je elektron — ali negatron — praktično brez mase in teže. Z različnimi kombinacijami teh pradelcev materije nastajajo najprej atomi 92 elementov, s sestavljanjem atomov pa 400.000 vrst molekul in spojin, ki v najrazličnejši medsebojni povezavi ustvarjajo vso neizčrpnost prirode okoli nas in v nas samih

Nedeljko Mesečkov:

ONKRAJ MURE

Bojna četa se je premaknila daleč onkraj Mure.

Vedro pomladno nebo se je razgrnilo na madžarsko zemljo. Drevesa so se okrasila s cvetjem, polja so ozelenela in topel veter je pihljal čez plan. Velika Kaniža je oživila. Po glavni ulici so štrlele v zrak stene pogorelih. Življenje pa je močnejše od vsega. Na včerajšnje vojne grozote je ostal le krvav spomin. Na Veliki Kaniži se sprehajajo vojaki. Postajajo pred izložbenimi okni, ogledujejo ožgane hiše. Iz mesta se je vojna vihra prenesla onkraj Mure. Vojaki so danes spokojni, prestali so že hude bitke, zdaj pa se nasmihaajo in se šalijo med seboj. Samo da so živi in zdravi. Zdravi, živi, veseli življenja to je vse.

Vasil se spreha po ulici. Stopa po pločniku in pogled se mu izgublja sem in tja. Pomladno nebo se boči nad mestom. Toplo je. Vojak si je razpel plašč in sproščeno diha. Jutri pojde prvič na bojišče, in tam... Pa kaj bi mislil na to! Zdaj je zdrav. Srce mu burno utripa po žilah, a jutri...

Vasil odmahne z roko. Saj ni vsem zapisano, da se ne bi vrnil z bojišča ali da bi se vrnil pohabljeni. On ne pozna strahu, zakaj neki? Tako je še mlad, poln življenja. Mišice so čvrste. Le kako bi mogel misliti na nekaj, kar bi mu lahko zagrenilo mladost, le kako bi mogel misliti na smrt, ko je še tako mlad... Ne! O tem naj premlajšujejo starci.

On hoče še živeti, vrniti se v domovino, spet hoče videti svoje prijatelje, ljubljeno dekle, mater.

Mimo njega gresta dve Madžarki. Pogledata ga in se mu nasmejejo. Tudi on se jima nasmeje. Obstane, gleda ju. Obrnili sta glavici, gledata ga in se mu nasmejejo... Vasil stopi za njima. Dekleti se pričajno hihitajo. Vasil ju dohiti, onidve obstaneta in mu reče: "Nekaj po madžarsko, česar Vasil ne razume. Kako sta ljubki in mladostni! Na belih licih je lahna rdečica, oči pa gore in žgo... Vasil ju gleda ves na-

smen. Ničesar ne terjajo od njiju. Njuna mladost ga opaja. Kar čuti utripi njunih src pod tankima bluzama in mu je toplo, da se mu slast kar preliva po žilah.

— Cigarete? vpraša ena izmed njiju in mu besedo razloži še s kretnjo.

— A, cigarete? Imam. Podari jima cel zavojček. Ena izmed njiju seže v torbico in mu ponudi denar ter pri tem izgovori nekaj madžarskega. Vasil zavrne plačilo. Dekleti se mu smehljata, zahvaljujeta se mu in priključata, nato se poslovita.

Vasil dolgo gleda za njima, potem spet stopi, da bi ju dohitel, toda dekleti zavijeta v stransko ulico in mu izgineta izpred oči.

Vasil stopi iz mesta, leže v zeleno travo in se zagleda v sinje nebo. Visoko v zraku kroži kanja. Večerni hlad nastopa. Toda Vasil se zato ne zmeni. Lahko mu je pri duši, da poživljava. Vstane in se vrne v temačni večer.

Naslednje jutro morajo že zgodaj vsi na pot. Potujejo naravnost v zapad... Korajžijo... V daljavi je dolga vrsta dreves. Tam je Mura. Kmalu prispe do nje. Vsenaokrog nad poljem sinje nebo. Čez poljane pa veje pomladni veter.

Vasil gleda s široko razprtimi očmi in eden izmed starih borcev pokaže na reko:

— Ej tam na drugem bregu so sovražne postojanke. Dobro so se zakopali in se ne ganejo, ampak...

— Kaj potem? — vpraša Vasil.

Tovariš ga gleda: — Ej, fant moj, ti si nisi bil v boju... Kmalu boš tudi ti krščen z ognjem.

Vasil lahko priključa. — Pa te menda ni strah? — Koga, mene? ... Ne, ne. — Ej, kakor na svatbo smo prišli. Vojna je, tudi to mora biti. In če človek preveč premlajšuje, ima opravka s samim zlojem.

Možak se smeje in potreplja Vasila po ramenu:

— Zdaj pa mi daj cigareto in pod večer te povedem v vas, da boš pokušal tamkajšnje kapljice.

In se spet nasmeje.

— Vsa vas je prazna. Niti deklet ni, da bi si človek nasladil oči... Videl boš vas brez hiš. Vse je porušeno, samo kleti... Kleti so pa ostale in so polne vina.

Vasil ga gleda in ničesar ne pristavi. — Ajd, pojdi, čas je, da se nakrmiva!

Na postojankah je vse oživilo. Častniki hite k svojim oddelkom. Poveljujejo.

Vojaki so na preži. Vsak izmed njih prislutne, kako mu utripa srce. Vse tiho je naokrog. Iznemada prerušiti tišino mogočno grmenje topov. Granate frče proti sinjemu nebu in onkraj Mure se dvigajo oblaki. Sovražnik odgovarja: mine tulijo, žvižgajo in vse polje se trese v ognju.

Vasil je pridržal dih. V ustih začuti nekaj grenkega, rad bi se spomnil česa ga to spominja, a se ne domisli. Zda se trešči poleg njega in se začuje zapomaganje.

— Ranjen... ubit...

Nekdo vpije: — Sanitejci, sanitejci!...

Poročnik pogleduje na uro. V desnici stiska revolver. Iznemada krikuje:

— Naprej! Njegov glas je rezek in se izgublja v trušču.

— Naprej! — ponavljajo vojaki.

Častnik skoči na okop. Obraz mu je pobledel. Vojaki hite naprej.

Vasil vnovič začuti, kako se mu krči srce. Pred očmi mu migota rdeča meglica. Tudi on plane in pohiti naprej. Ob njem treskajo mine. Toda nobeden se zanje več ne zmeni.

— Brž v čolne, artilerija nas krije!

Častnik omahne, čez plašč se mu vlije kri.

Reka je široka. Po njej plavajo čolni in ob čolne treskajo mine.

Še malo — in že dosežejo drugi breg.

Na bregu lajajo topovi.

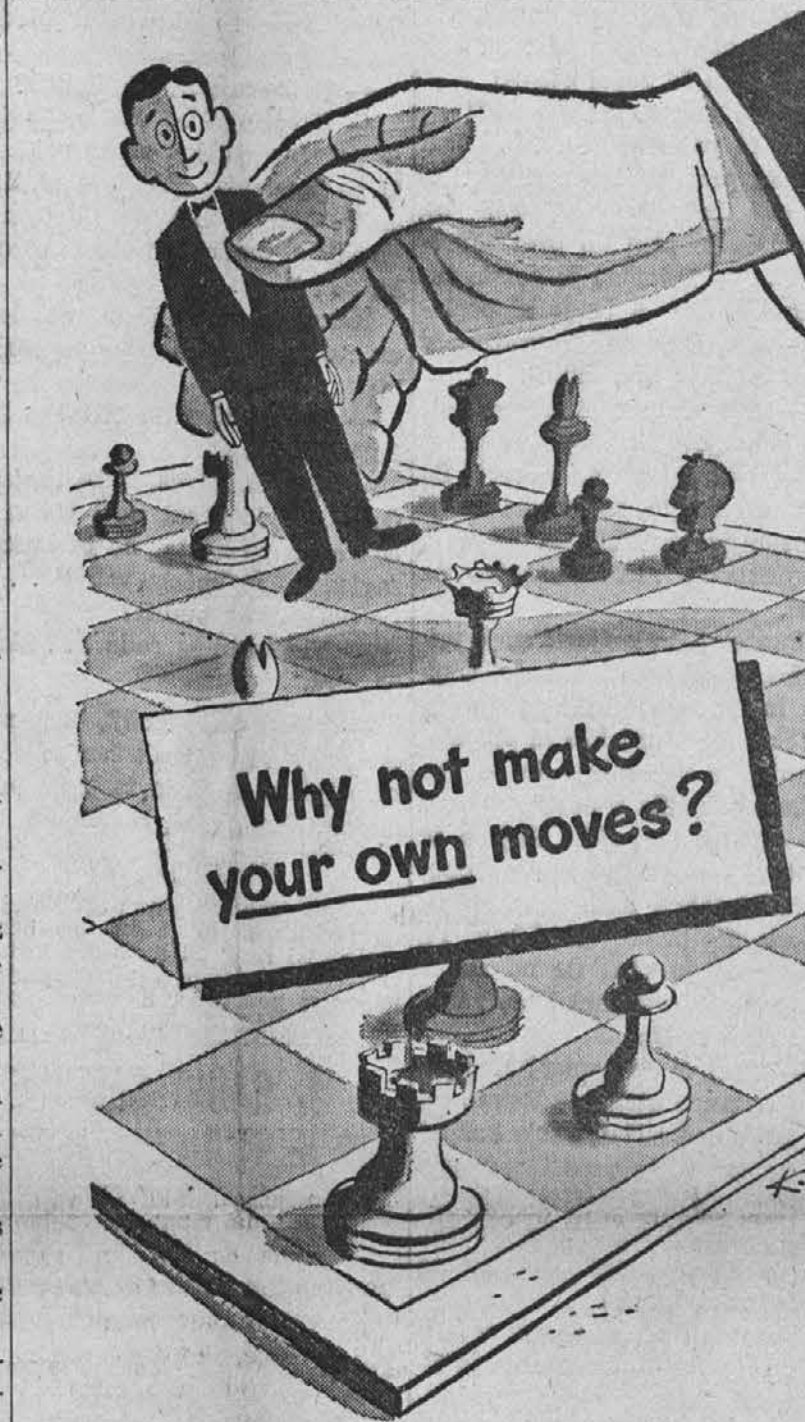
Vasil skoči na kopno in se vleže za vrbo. Zdaj ne misli na

nič več. Bledica mu obliva lica. Njegove oči so krvave... Nekaj frči nad njim. Silen udarec, zaglušen tresk ga prerese in... temna reka ga vzame s seboj.

Vasil odpre oči in se znajde v tihi sobici. Nadenj se sklanja zdravnik. Usta so mu usehla in ga žgo. Ogleda se... Zdravnik se mu nasmiha:

— Dobro si odnesel! Še malo pa bi bil stopil pred svetega Petra.

Vasil se zdajci spomni vsega: kako je mina tulila in treščila.

Financial insecurity makes you a pawn.

But with money to back you up, you can make your own moves. You can retire without worry, when the time comes. You can open up that little business you've always wanted. You can take that long vacation trip you're planning.

In short, you can do what you want when you want to do it.

Sound good? Then grab your chance for future independence. Grab one of the biggest savings opportunities ever held out to every citizen... U. S. Savings Bonds!

A good plan is to buy U. S. Savings Bonds at your bank either over the counter or through the Bond-A-Month Plan.

A backlog of U. S. Savings Bonds gives you real confidence in making your own move.

Put more opportunity in your future!

Invest in U.S. Savings Bonds

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

— Ali sem ranjen?

— Samo da si živ — mu odgovori sestra — to je poglavito. Koliko tvojih tovarišev se ne bo vrnilo, a ti...

Vasil umolkne. Gleda pred se. Strop je nizek, na okencu brenči muha. Vasil se skuša dvigniti, a se ne more. Huda bolečina mu prešinja ves život. Glavo ima obvezano. Pogleda svoje roke. Zdrave so. Ena je povezana. Pa nogo? Tam, kjer bi morala ležati leva noga, je samo velik povoj.

Vasil se zdrzne.

— Ali sem pohabljen?

Zdravnik mu odgovori:

— Eh, drugače si pa zdrav!

A lahko bi ti bilo odtrgalo obe nogi ali pa bi te bilo sploh pobralo... Misliš, da jih je malo obležalo! Ti si še mlad in boš lepo okrevale.

— Mlad in brez noge!... To je nesreča!...

— Ne govori tako — ga tolaži sestra — predlagan si za odlikovanje!

— Rajši bi imel nogo!

Vasil umolkne. Samemu sebi se zdi kakor žerjav na enem samem kraku. Vidi razjokano mater in dekle, ki obrača pogled od njega. Zagleda se skozi okence. Pomladno sonce veselo prigreva. V slivniku žvrgole ptičke. Pomlad je. In če bi ga bilo ubilo, bi se bil zarinil v zemljo in nikogar ne bi bilo več, da bi gledal nebo in poslušal ptičje žvrgolenje.

Brez noge je, vendar živ, živ!

In oči, se mu orosijo.

(Iz bolgarske zbirke: "Dni na gerlote." Antologija iz domovinske vojne).

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

New 'Gold Comet' Truck Power Plant Features Removable Cylinder Sleeves

First Reo Model E-22 tractor, powered by Reo's new Gold Comet overhead valve engine, is shown shortly after it came off the assembly line at Lansing, Mich. Examining the new gasoline power plant are (left to right) William M. Walworth, chief engineer, and R. D. Hilly, general sales manager of Reo Motors, Inc.

LANSING, Mich. — A six-cylinder, gasoline truck engine, described as the most powerful of its size ever built, has been introduced by Reo Motors, Inc., pioneer truck manufacturer.

The all-new "Gold Comet" engine "develops more usable horsepower than any other six- or eight-cylinder gasoline truck engine of comparable displacement" and was designed to "set entirely new standards for truck performance under all operating conditions," the Reo announcement said.

The "lifetime" engine features the wet-sleeve principle with removable cylinders. Only lack of normal care and maintenance can shorten the Gold Comet's life span, Reo reported. The cylinders, in the form of sleeves, may be replaced quickly and inexpensively, eliminating a major repair job if a cylinder wall becomes scored or damaged. Easily installed without special tools, a relatively inexpensive new sleeve-piston and ring assembly results in "what amounts to a brand new engine," Reo said.

The new Reo engine has been designed for heavy-duty, high speed service, providing more speed and power with greater fuel economy, greater endurance and far easier maintenance, the Lansing firm disclosed. It "easily develops" 140 horsepower at its governed speed of 3200 R.P.M. Pistons and sleeves are all of standard size and interchangeable.

Result of a \$5,000,000.00, three-year program of engineering, testing and development, and the purchase of specially designed precision production machines, the Gold Comet will power Reo's Model E-22 trucks and tractors with gross weight ranges of 17,000 lbs. to 38,000 lbs.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St.

HE 2730

Leo Strukel:

STRAH NA LJUBLJANSKEM PURFEL MAGACINU

in pomaranče iz Floride

(Nadaljevanje)

Ko smo si oči napasli, smo zavili nazaj čez vrt proti glavni cesti, kjer nam je Špolar pokazal, da ima preko ceste Slovenca soseda, Jože Rusa, ki je doma iz Mirnske občine. Zavili smo k njemu, da ga pozdravimo. On kot žena sta nas toplo sprejela in pogostila. Razkazal nam

je ogromni kompleks sveta, s kopalščem, ki ga poseduje.

Prvi dan smo videli in zvedeli mnogo. Sonce se je začelo nagibati k zatonu, ki je imelo tisti dan čez 90 stopinj toplote. Napotili smo se nazaj k večerji, pri kateri smo obsedeli in kramljali skoro do 11. ure.

V hotelu je nastala tišina in

mir, ko smo plegli v postelje. Moji kolegi so zaspali, ko bi jih zazibal v zibelki. Noč je bila nebeško krásna in topla. Luna je sijala skozi okno ter me vabila na prosto. Natiho sem zlezal iz postelje, si ogrnil kamono in nataknil copate ter se neslišno kot tat splazil iz sobe na prosto. Podal sem se naravnost proti mostičku ter obšel salon parkrat po onem hodniku, nakar sem obstal in se zagledal po morju v male valove, ki so pluskali ob obalo in stebre, in pelikane, ki so se zibali na njih. Da ne zgubim krasote te noči, sem šel od

tu na vrt med visoke palme ter sedel na klop. Tu sem se zamislil daleč, daleč nazaj. Na preteklost, doživljal je in mladost, ki je izginila ko mesečna senca.

Iz tega sena me prebudi hud udarec na levo stran glave in ramo. V hipu sem mislil, da sem od koga napaden; ali pa, da mi je kdo kamen zadigal, ko zagledam pred seboj se trkolikati bombi podobno stvar. Odskočil sem, kot da me je pičil modras, a v istem trenutku sem spoznal, da ni nevarnosti. Pobral sem debeli cocoonut za spomin, ga od-

nesel v sobo ter zaspal spanje pravičnega.

Drugo jutro točno ob osmih zapoje hišni zvonec, ki je naznanjal zajtrk. A Albin se ga je gotovo ustrašil, ker je skočil iz postelje in poslušal ter gledal okrog sebe. Šele na Kondričev opazko, da je zajtrk, je mrmraje zopet legel nazaj. "Ti prokleti zvonec, sem mislil, da sem v italijanski podmornici, da je alarm. Pa menda snoči ga je bilo malo preveč," reče in zaspi.

Ob desethit smo vstali ter se podali v obednico. Na hodniku reče Kondrič:

"Sedaj se bo prilegla dobra kava!"

Tam je že sedel Špolar in bral časopis. "Kje pa ste bili fantje? Sedaj ste že zamudili zajtrk. Ali niste slišali zvonca?" nas pozdravi. "Pri nas je taka postava, če ne prideš k mizi, kadar zazvoni, ne dobiš zajtrka ali pa kosi." "Ni hudič," se oglasi Albin. "Tudi kave ne?" "Nobene stvari ne, dokler zopet ne zapoje," se odreže Špolar, ki se je tako resno držal, da kdor ga ne pozna, bi v resnici verjel.

"Andrej, ti si še novine," se oglasi njegova žena in postavi cel lonec kave in pomarančnega soka na mizo, takoj za njo pa natakarica z jajci in špehom in drugim priboljškom.

Skremžani obraz Albina je dobil druge poteze ter je pokazal smehljaje bele zobe. Protestiral pa je še nadalje, da zvonca ne bo poslušal, ker ga je sit še iz italijanske podmornice izza Mussolinovega režima, ko je bil primoran iti v njo.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v Enakopravnosti

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

ČETRTE KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Ugasnite luč. Smrdljivca je malo, zato ga ni treba nepridoma žgati.

— Naj vrata zaklenem? — je vprašala Iljinična.

— Zakleni.

— Pa Natalja?

— Ko pride, bo potrkala. Morebiti se bo do jutra klatila? Jo je tudi po modri urezala . . . Malo manj bi ji potuho dajala, coprnica stara! Viš, zdaj jo je prišlo, da bo ponoči hodila v vas . . . No, jih ji bom že zjutraj napovedal. Po Daški se je vrgla . . .

Iljinična je legla, ne da bi se slekla. Kake pol ure je ležala, se molče premetavala, vzdihovala in ravno hotela vstati in stopiti h Kapitonovni, ko je pod oknom zaslišala neke negotove, drsajoče korake. Starica je planila pokonci z živostjo, neverjetno za njena leta, urno stekla v vežo in odprla vrata.

Natalja, blede kakor smrt, se je oprijemala za ograjo in se težko vzpenjala po stopnicah. Polna luna ji je žarko osvetljevala upadli obraz, vdrte oči, trpeče vzbočene obrvi. Šla je potoglavo kakor hudo ranjena žival in povsod, kamor je stopila njena noga, je ostala temna krvava lisa.

Iljinična jo je molče objela, privedla v vežo. Natalja se je s hrbotom naslonila na duri in hripavo zašepetala:

— Naši spe? Mama, pobrišite za menoj kri . . . Vidite, sled sem pustila za seboj . . .

— Kaj pa si si napravila?! — je polglasno zaklicala Iljinična in se dušila z ihtenjem.

Natalja se je poskusila nasmejniti, ali namesto smeha ji je klavrna spaka ogrdila obraz.

— Ne vpijte, mama . . . Če ne, boste naše zbudili . . . Pa sem se le otrebila. Zdaj imam mirno srce . . . Samo malo predolgo že kri . . . Kakor bi me zaklala, lije od mene . . . Dajte

mi roko, mama . . . V glavi se mi moti.

Iljinična je s pahom zaprla duri, kakor v neznan hiši dolgo šlatala s tresoč se roko in ni in ni mogla najti v temi kljuke v vratih. Stopaje po prstih je privedla Nataljo v veliko izbo; prebudila je Dunajško, jo poslala ven, sklicala Darjo in prižgala svetilko.

Vrata v kuhinjo so bila odprta in od onod je bilo slišati enakomerno smrčanje Panteleja Prokofjeviča; mala Poljuška je v snu sladko cmakala z ustnicami in nekaj brbljala. Trdno je otroško spanje, ki ga nič ne vznemirja!

Medtem ko je Iljinična rahlo la blazino in pripravila ležišče, je Natalja sedla na klop in brez moči naslonila glavo na rob mize. Dunajška je že hotela stopiti v izbo, a Iljinična je grobo rekla:

— Pojdi, brezvestnica, in ne prikaži se mi sem! Prav treba se ti je smukati tod.

Mrka Darja je vzela mokro čunjo in odšla v vežo. Natalja je stežka dvignila glavo in rekla:

— Poberite s postelje čisto perilo . . . Pogrnite mi plahto . . . Vse bom pomazala . . .

— Tiho! — je velela Iljinična. — Slec se, lezi. Ti je slabo? Ali naj vode prinesem?

— Oslabela sem . . . Prinesite mi čisto srajco in bode.

Natalja je posiloma vstala in z negotovimi koraki stopila k postelji. Šele tedaj je Iljinična opazila, da se Natalja krilo, prepojeno s krvjo, težko pobeša in oprijemlje nog. Z grozo je videla, kako se je Natalja, kakor da bi jo bil napravl dež, sklonila, ožela rob krila in se začela slati.

— Saj ti bo kri odtekla? — je zablajala Iljinična.

Natalja se je razdevala, zatiskala oči, dihala sunkovito in na gosto. Iljinična se je ozrla po nji in odločno krenila v kuhinjo. Trudoma je zdremala Panteleja Prokofjeviča in rekla:

— Natalja je zbolela . . . Hudo je slaba; da ne bo umrla . . . Pri tej priči zapreji in se pelji v trg po dohtarja.

— Si videl vrabca! Kaj se ji je naredilo? Zbolela? Malo manj bi se ponoči vlačila . . .

Starica je na kratko razložila, za kaj gre. Razbesneli Pantelej Prokofjevič se je pognal kvišku, si spotoma zapenjal hlače in odšel v izbo.

— Uh, nemarnica! Uh, pes te plentaj! Kaj si ne umisli, a?! Prav treba ji je bila! . . . Jaz jih ji bom že napel zdajle!

— Si znorel, preklenski?! . . . Kam te pa nese? . . . Ne lazi tjakaj, prav potreben si ji! . . . Otroka boš zbudil! Stopi na dvorišče in prej ko prej zapreži! . . . Iljinična je hotela zadržati starca, a ta je ni poslušal, temveč stopil k vratom v izbo in jih z brco odprl.

— Si jo skupila, hudičeva hči! — je zarjovel in stopil na prag. — Ne! Očka, ne noter! Za pet ran božjih, ne noter! — je presunljivo kriknila Natalja in si pritisnila slečeno srajco pa prsi.

Pantelej Prokofjevič se je pridušal, začel iskati suknjo, čepico in vprego. Tako dolgo je mečkal, da Dunajške ni strpelo; planila je v kuhinjo in se vsa solzna zakadila v očeta:

— Hitro že pojdi! Kaj pa se motoviš kakor govnač na gnoju?! Nataška umira, ta se pa debelo uro pripravlja! Vrag! Pa pravi, da je oče! Če ne misliš iti, tak zini vendar! Bom sama napregla in šla!

— Tfej, si ob pamet? Kaj pa, si se z lanca utrgala? Ravno tebe bi še rad slišal, garje kužne! Še to, na očeta vrešči nadloga!

— Pantelej Prokofjevič je zamahnil proti dekletu s suknjo, polglasno mrmral kletvico in odšel na dvorišče.

Ko je odšel, so se vsi v hiši počutili svobodnejše. Darja je čistila tla in razjarjeno prestav-

ljala stole in klopi. Dunajška, ki ji je Iljinična po starčevem odhodu dovolila priti v izbo, je sedela Natalji pri vzglavju, ji popravljala blazino in dajala vodo; Iljinična je tu pa tam pogledala po otrocih, spečih v kamrici, se vračala v izbo, na dolgo opazovala Nataljo, si popirala lice z roko in bridko zmajevala z glavo.

Natalja je ležala molče, premetavala po blazini glavo z razmršenimi, od znoja mokrimi prameni las. Kri ji je odtekala. Vsake pol ure jo je Iljinična pazno dvignila, potegnila izpod nje kakor luža moker podložek in pogrnila drugega.

Vsako uro je Natalja čedalje bolj slabela. Proti polnoči je odprla oči in vprašala:

— Se bo kmalu jelo daniti?

— Kmalu se bo videlo, — jo je potešila starka, sama pri sebi pa pomislila: "To pomeni, da ne bo ostala! Boji se, da bi ne omedlela, preden bo videla otroka . . ."

Kakor v potrdilo njene domneve je Natalja tiho poprosila:

— Mama, zbudite Mišatka in Poljuško . . .

— Kaj pa misliš, ljuba moja! Čemu jih le sredi noči buditi? Ustrašila se bosta, ko te bosta zagledala, in začela vekati . . . Le počemu ju buditi?

— Videla bi ju rada . . . Slaba sem.

— Sveti križ božji, kaj pa govoriš? Vidiš, vsak čas bo oče pripeljal padarja in ta ti bo pomagal. Zaspala bi, revica, a!

NAPRODAJ

so nekoliko rabljene peči. Ena je na premog in drva in ima štiri grelce; tri so na olje, na dva in tri grelce. Pripravne za farmarje. Proda se pod ceno. Zglasite se na 23050 IVAN AVE.

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov

Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem prijateljem in sorodnikom, da je umrl naš ljubljani soprog in oče

Mihael Kastelic

Zatisnil je svoje mile oči dne 28. aprila 1949. Pogreb se je vršil dne 30. aprila iz Želetovih pogrebnih prostorov na Lakeview pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen dne 17. decembra 1884 leta v Mali Pristavi na Notranjskem.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem za krasne vence cvetja, ki ste ga položili k njegovi krsti, kar nam je bilo v tolažbo v dneh žalosti.

Najlepša hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo pri pogrebu. Hvala vsem, ki ste se prišli posloviti od njega, ko je ležal na mrtvaškemu odru ter vsem, ki ste ga sprejeli na njegovi zadnji poti na pokopališče. Hvala tudi Joseph Zele ip sinovom za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugo.

Ljubljeni soprog in dragi oče! Tako nenadna je bila Tvoja ločitev od nas, da nas je strašno potrla. V naših očeh so solze in v srcih grenka bolest, ker smo Te izgubili, vsaj smo Te vsi ljubili. Ohranili Te bomo v najlepšem spominu do konca naših dni.

Spavaj mirno—snivaj sladko!

ŽALUJOČI OSTALI:

ANGELA, soproga
MIKE, sin
ANGELA, hčerka
SOPHIA, sinaha

Cleveland, Ohio, dne 13. julija 1949.

KEMIČNA INDUSTRIJA V SLOVENIJI

(Nadaljevanje z 2. strani)

izpolnil polletni plan po količini in vrednosti.

Največje težave ima tovarna barv in lakov v Medvodah, ker ji primanjkuje surovin. Tudi tovarna mila Zlatorog se mora boriti s hudimi težavami, ker ji primanjkuje trdih maščob. Te težave pa so prehodne in jih bo mogoče odpraviti, če bomo posvetili še več pozornosti odkrivanju domačih virov surovin.

Steklarni v Hrastniku in Rogiški Slatini izponujeta količinsko proizvodne naloge. Pač pa ni na višini kakovost izdel-

FORNEZI

Nove forneze na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro vzpostavimo. Resetting stane \$15; čiščenje \$5. Premenimo stare forneze na olje ali plin.

CHESTER HEATING CO.
Govorniki slovensko
1193 Addison Rd., UT 1-0396

STANOVANJE V NAJEM

Odda se stanovanje s 5 sobami in garažo. Prednost ima odrasla družina. Zahteva se priporočila. Za podrobnosti se zglasite na 15021 THAMES AVE.

kov hrastniške steklarne. Če bodo izboljšali še kakovost, se bodo uvrstili med najboljše kolektive.

Tovarna keramičnih izdelkov v Libohah je uvrščena tudi v kemično stroko. Kolektiv bi dosegel mnogo lepše uspehe, če bi imel boljše sindikalno podružnico, ki bi posvetila več pozornosti tudi politični vzgoji članstva. Sindikat pa se je usmeril predvsem v ekonomsko smer, tako da imajo najboljše ekonomijo, niso pa mogli uvesti brigadnega

delovnega načina. Zato ne dosega primernih proizvodnih uspehov.

Na splošno so tudi kolektivi kemične stroke borbeni in požrtvovalni. Zato bodo v tem polletju izvajali lepe uspehe za čim boljše izpolnitev letnega plana.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Podr. št. 5 Slovenske moške zveze

Uradniki za 1. 1949

Predsednik John Sever
Podpredsednik Joe Ponikvar

Tajnik-blagajnik Tony Krampel,
1003 E. 66 Pl., Tel.: EN 5408.

Zapisnikar Frank Kuhar
Nadzorni odbor: Frank Kuhar,

Andy Campa in Louis Erste.
Zastopniki za Federacijo SMZ:

Frank Cesnik, Tony Krampel,
Louis Erste in Matt Zaman.

Seje se vršijo vsako 3. soboto v mesecu, soba št. 4 Slov. nar. doma na St. Clair Ave., ob 8. zvečer. Tajnik pobira asesment vsakega 25. v mesecu v SND.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preminila naša nadvse ljubljena soproga in teja

Mary Tomšič

Blagopokojnica je nagloma zatisnila svoje mile oči dne 16. maja 1949. Pogreb se je vršil dne 19. maja iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda in po opravljenih cerkvenih pogrebnih obredih v cerkvi sv. Vida smo jo položili k večnemu počitku na pokopališče Calvary.

Pokojnica je bila stara 61 let ter je bila doma iz Gornje Bitnje pri Kranju, fara Šmarine, odkoder je prišla v Ameriko pred 43 leti. Bila je članica društva sv. Ane št. 4 SDZ, podr. št. 10 SZZ in Woodmen Circle.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili krasne vence h krsti pokojnice, kar nam je bilo v tolažbo v dneh naše žalosti ter v dokaz, da ste pokojnico ljubili.

Iskrena hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokojnice.

Hvala lepa vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu, kot tudi vsem, ki so prišli pokojnico pokropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru ter jo sprejeli na njeni zadnji poti na pokopališče.

Lepa hvala pogrebem, ki so nosili krsto. Našo iskreno zahvalo naj sprejme tudi Rev. Victor Tomc za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Dalje lepa hvala pogrebnemu zavodu Frank Zakrajšek in sinovi za vso postrežbo in pomoč v dneh žalosti kot tudi za izvršno urejen pogreb.

Bodi vsem, ki so nam stali ob strani, nas tolažili in bili v pomoč na en ali drugi način v dneh naše britkosti, izrečena naša iskrena zahvala.

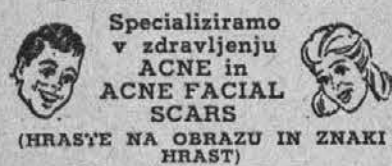
Preljubljena in nikdar pozabljen soproga in teja! Prišla je kruta smrt in Te odvedla s seboj. Ugrabila Te je iz naše sreče in zapustila nas žalostne. Zdaj počivaš v hladni grudi, duša Tvoja pa uživa večni mir in pokoj. Spomin na Te bo živel v naših srcih do konca naših dni, ko se zopet skupno snidemo tam gori nad zvezdami!

Žalujoči ostali:

John, soprog
Ralph, Charles, Joseph in Victor Wohlgemuth, nečaki
Mrs. Albina Braidich, Rose in Jennie, nečakinje

Cleveland, Ohio, dne 13. julija 1949.

BOLEZNI KOŽE NA OBRAZU IN GLAVI

Specializiramo v zdravljenju ACNE in ACNE FACIAL SCARS (HRASJE NA OBRAZU IN ZNAKI HRAST)

Zdravljenje proti prezgodnji zgubi las

DR. M. L. NEARING, D. M.

Zdravnik

AVENUE SKIN CLINIC

Odprto od 10-12; 2-7

10415 ST. CLAIR AVE.

(nasproti Doan gledališča)

GL 4948

SEDAJ JE ČAS DA DASTE NOVO STREHO!

Ako rabi popravila, se obrnite do nas. Napravimo nove žlebove. Vedno prvovrstno delo.

Frank Kure

16021 Waterloo Rd.

KE 7192

W. F. HANN & SONS CO.

15505 EUCLID AVE., MULBERRY 4200

Sedaj vam lahko inštaliramo vsakovrstni fornec na plin in "boiler." Vložimo tudi potrebne listine in prošnjo za odobritev po East Ohio Gas Co. Za podrobnosti in dobro posrežbo pokličite Stephen M. Robash, EX 8708

POPRAVILA NA FORNEZIH

EKSTRA POSEBNE CENE

ZA ČIŠČENJE FORNEZOV

FORNEZ, CEV, DIMNIK

\$4.00 do \$6.00

NATIONAL HEATING CO.

FA 6516

"Dobro znani za dobro delo"

POSLOGA SIROM MESTA

FA 6516